

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET
UKA2019/17
Tillie Martinussen

26. september 2019

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. Xx, xx. xxx 2019-imeersoq (Sulinermut ilanngaata, akissarsiat Politiets Efterretningstjenestemik immikkut kukkuneruinermit ilaasut aamma soraarnerussutisiaqalernissaq siunertaralugu ileqqaakkat akileraaruserneqannginnerat)
(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni Suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

PET-imik sullissinnermit akissarsiat akileraaruserneqartannginnissaannik siunnersuut taperserparput. Soraarnerussutisiaannik ileqqaartarnermi oqimaaqatigiissitsineq ajutoorfiusinnaasullu pillugu inatsimmut

**Akileraarutit assigiinngitsorpassuit – pingaartumik utoqqarnut – Sunniutaat annikitsoq.
Pinngitsaaliissummik utoqqalinersiassanut ileqqaartarneq.**

Akerlianik isumaqarpugut sulinermit ilanngaata nammineq sunniuteqangaarnaviannngitsoq. Annertunerusumilli allaffissornermik kinguneqassaaq.

AKILERAARUSERIFFIMMI sulisut amerlareeqaat, innuttaasullu namminneq suliffeqarfimminnut mikisunut malittarisassat namminnerluunniit ukiumoortumik naatsorsuutit paasiuminaatsittorujussuaat. Sulinermit ilanngaata soraarnerussutisiaat pillugit malittarisassanut nutaanut sanilliullugit; tassani pinngitsaaliissummik ileqqaartoqartussaavoq, soraarinnngornikunullu saniatigut sulerusukkunik annikilliarortitseriaaseq paasiuminaalluni nutaanik malittarisassaarpoq. Aamma utoqqalinersianik siusinaartumillu soraarnerussutisiaanik ukiut arlaqanngitsut qaangiuttut aqqiissuusseqqinniartoqarnikuuvoq. Utoqqarnut digitalinngorlugu siaruarteriviit innuttaasunit paasissutissanik ujarlerfigissallugit sulii ajornakusoortissuuppupput.

naalakkersuisut aamma naatsorsuutigaat pisortat ikiorsiissutaannut aningaasartutit appasinnerulernerat kommunitut sunniuteqassasoq, kommunilli ukiuni sisamani kingullerni allannguutit pillugit siunnersuisarnissaminnik pitsanngorsaaqqinnissaat saqqummiussaminni uani ilanngutinngilaat, tamannalu pillugu oqaaseqaatit ikitsuinnaapput.

Imatut ajornakusorigaat AKILERAARUSERIFFIUP tamakku pissarsiarinissaat ajornakusoortissinnaallugu, immikkoortumilu aamma kukkuffiusartumi periutsinik paasiuminaatsunik amerlanernik suliaqarnissaq naleqqutinngilaq.

Tamanna innuttaasullu AKILERAARUSERIFFIUP kukkuneru aqqitsinniarlugit siunnersorneqarniarlutik ikiorneqarniarlutilluunniit sumut saaffiginnittassanersut aamma ilanngunneqanngilaq, tassani atorfiit aamma amerlineqartussaapput.

Akileraartarneq pisortallu ikiorsiissutaat, suliffeqarneq suliffeqarfiillu ataatsimut aqqiissuusiffiqeqqinneqarlik

Inersuarmi maani akuttunngitsumik oqartarpugut pisortani Kalaallit Nunaannut naleqqussakkamik periuseqartariaqartugut.

Pingaartumik akileraartarnermi atugarissaarnermilu periutsit naleqqussarnissaannut periarfissarissaarpugut, taamaalillutik ajornannginnerulerniassamata paasiuminartuullutillu.

Malittarisassat nutaat atuutilersinneqarnerat annikitsuinnarmik sunniuteqassapput, tassungalu

SULEOATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

peqatigitillugu kommunini AKILERAARUSERIFFIMMILU sulisunit ilinniarluarsimanerusunit suliffissallugu ajornakusuunngornerussallutik.

Sulinermut ilanngaas suliffinni sulerusussutsimut sulisinnaassuseqarnermullu annikitsuinnarmik sunniuteqassaaq. Tassunga tassunga taarsiullugu iliuuserisinnaasarput tassaavoq pisortat ikiorsiissutaasa suliffiillu imminnut atanerannik ajornartorsiutit tamarmik nalilersorlugit allanngortillugillu ataatsimut periuseqarnissap qulakkeerneqarnissaa, tassa ineqarnermut tapiissutit, utoqqalinersiutit siusinaartumillu soraarnerussutisiat tassunga sanilliullugu akileraarutit sunniuteqarluartumik apparneqarnerat tassungalu suliffeqarfinnut malittarisassat ilaat ilanngullugit, tassani allannguutit arlallit suliffeqarfinnut sunniuteqarluartussaapput.

Suliffeqarfiit kisermaassisut, atugarissaanerup ajornerulerneru suliffeqarmullu kajuuummissutit

Suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut pissarsiaritit akilertagaat suliffeqarfinnut aningaaliissutigeqqinneqartariaqarput, taamaalillutik atortunut aningaasaliinnaaniassammata imaluunniit sullissinernik neqeroortigineqartunik innuttaasut atugaannut akit appartinneqarniassammata imaluunniit sanngiinnerusut inuuniarnermi atugarisaasa pitsanngorsarnissaannut atorneqarniassammata. Tamanna aaqqissuusseqqinnerup ilagisinnaava, taamaalilluta suliffeqarfiit ingerlalluarnissaat qulakkeerniassagatsigu aamma Air Greenlandimi Mittarfeqarfinnilu takusatsit amigartuunnginniassammata.

Piffissaq eqqorlugu peqqissaartumillu pitsaaneruseqarnissamut pilersaaruserisimagaluarutta ileqqaarnissarlu pikkoriffigineruseqarnissamut amigartoorutit pinngitsoorsimassagaluarpagut, taamaalilluta suliffeqarfinniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuniit akiliutit piffissaagallartillug aaqqissuussimasinnaagaluarlugit atorunullu pisariaqartunut appassisunik ernialinnik piffissaagallartillugu taarsigarsisimassagaluarluta.

Tassa suliffeqarfiit sinneqartoorutaannik taaneqartartut akinik appaanermit, atortunut aningaasaliinermit ilinniagaqarnermulluunniit aammalu suliffeqarfinnut aningaasanik taarsigarsisimassagaluarpagut aningaasaateqarfimmut atorneqarsinnasumut atorneqartariaqarput. Tamanna pillugu tunngaviit inatsimmut ilanngunneqarsinnaapput, tassungalu peqatigitillugu nunamut tamarmut akileraartarneq pillugu politikki aaqqissuuteqqillugu.

Aamma tapiissutinik aaqqissuusseqqittariaqarpagut, tassni suliffeqarfinnut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni imminnut akilersinnaasut, siunissami suliffeqarfinnut aningaasatigit imminnut nappassinnaasunut suliffeqarfinnullu avammut tuniniaanissamik siunertaqartunut imminulluunniit akilersinnaasumik siuariartorfiusinnaasunut tapiissuteqarsinnaalluta.

Aaqqissuusseqqinneq atugarissaanerup ajornerulerneranik takusinnaasagut pissutigalugit

Ataqatigiissitsinermi ajornartorsiutit Akileraartarneq Atugarissaanerlu pillguit Ataatsimiititaliarsuarmit nappanneqarsinnaanik annaasaqarnermik kinguteqartut taaneqarput. Nappanneqarsinnaasunik annaasaqarneq sulit atuuttoq.

Oqaaseq aningaasanik annaasaqarnermut, atugarissaanerup ajornerulernerat taamaallaat tunngavoq, aammalu inatsisit kajumissaatitullu inatsisit akerlinik sunniuteqartartut inuiaqatigiinnilu atugarissaarnermik ajornerulersitsisut pillugit atorneqartarlutik:

Tassa inuunerup pitsaassusaata sullissinerullu, inuiaqatigiinni atugarissaarfiulluurtut tamattalu inuunitta pitsaasusianik ajornerulersitsisut. Sunaluunniit siunertaasimagaluarpat – innuttaasoq suliffeqarpat suliffeqanngippalluunniit, ilinniarpat ilinniaanngippaalluunniit, immikkut piginnaasaqarpat

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

piginnaasaqanngippalluunniit soorlu innarluuteqarpat, naviartumiippat allatulluunniit atugarpat. Atugarissaarnerup ajornerulernera – imaluunniit inuunitta pitsaassusiata tamarmiusup ajornerulernera, nappassinnaasanik annaasaqarnermik annaasaqarnermit annertuumik sunnerneqartarput.

Ajornartorsiutit taakku sulil arlaqaqaat, siunertarineqanngitsut, isumaginninneq akileraartarnerlu pillugit inatsisini, tassunga ilanngullugu aamma inissianut tapiissuteqartarnermi. Tapiissutit isertitallu sunniutaannik maannakkut maannatunik isumaliuteqartoqarnikuunngilaq, akileraarutit annertunerpaaffiat ataqatigiissitsinermit ajortorsiutit qiviarutsigut ilaatigut 100%-it pallittaraat taamaalillunilu sulinissamut kajumissuseerutsisartut, tapiissut isertitallu sunniutaat suliffeqarnermut qanoq atassuteqarnerat apeqqutaatinnagu.

Taamaalilluni tapiissutit sunniutaat, tassa sunngiffeqarnerup annertussusaa, isertitat sunniutaannit pingaarnerutinneqaratarnerat takornartaanngilaq. Taava ajornerusoq tassaavoq isertitat sunniutaarutivittarnerat imaluunniit oqariartaaseq atorlugu; ilimagigutsigu inuup pisortanit ikiorsiissutinik annikitsunik isertitaqartarput sunngiffeqarnerup timiullu peqqinnerulernera sulinermit *sunngiffeqarnermit appasinnerusumik pissarsiviusumik* taarserusuppagu. Imaluunniit sulinermit annertunerungaartumik pissarsiaqarniarlutik tamanna kissaatigaat? Naamik. Tamannaana tusarumaneqanngitsog.

Tamannaana Akileraartarnerup Atugarissaarnerlu pillugu Ataatsimiittaliarsuup aallaavigisaani kiisalu ilaatigut inissiamut tapiissutini ataqatigiissitsinermit ajornartorsiutini pineqartoq, ataqatigiissitsinermit ajornartorsiutit sulil atuuttut suliffeqarnissamut ajoqutaasut. Suliffeqarnermut ilanngaata siunnersuutigineqartoq tamassumunnga iluaqutaangaarnaviannngilaq.

Innuttaasut navianartumiittut suliffeqarsinnaanngitsut tamanna pissutigalugu pillartariaqarnagit suliffeqartoqartarnissaa pisariaqarteqaarput.

Tamanna sulisussaaleqisarnikkut annertusiartortukku takuarput, tassani ilinniagaqarnissamik piginnaasaqarnissamillu pisariaqartitsineq kiisalu piginnaasaqavinnissamik pisariaqartitsineq inuiaqatigiinnilu suliffeqarnermit ataatsimut isigalugit ajornartorsiutit oqallisiginngikkaluarlugit.

Inuussutissarsiutinik suliffeqarnermillu aaqqissuusseqqinneq

Pitsaassuseqaanngitsumik ilinniartitaaneq, inissiat pillugit iliuuseqannginneq kiisalu sulisut kattuffiisa sulisitsisullu akoranni isumaqatigiissutit ilaasa sorsuussutigineqarneranni suliniuteqannginnerit aamma sulil ajornartorsiutaapput suliffeqarnermik ataatsimut aaqqissuusseqqinnermit suliarineqartariaqartut.

Ungasippallaanngitsukkut peqqinissaqarfimmi sulisut kattuffiat sulisitsisullu piffissaagallartillugu isumaqatigiinniarnernik ajornartorsiuteqapugut, aammalu isumaginninnermit perorsaasut, perorsaasut il.il. pillugit pilersaaruteqarnissaaq amigaatigeqaarput..

Piginnaanngorsarluni piginnaasallu qaffassarlugit pikkorissarnerit aamma amigaatigaagut, amerlanerillu suliffeqarnissaanni sulisut ilinniarsimasut ilinniagallit nuussinnaasut pisariaqartinneqarput inuussortagullu nunani allani ilinniarnerninnik naammassisut angerlarnissaat isumagisariaqarparput. Atuarfiit ilinniarfiillu ullummikkut meeraasut inuusuttuusullu siunissami aqutsisuulernissaat qulakkeerniarlugu annertunerungaartumik pitsaassuseqartariaqarput.

Aap, suliuutit assigiinngitsut pissarsivigaarnerup ajorpagut, soorlu sulinermit ilanngaata, suliarilluanngikkutsigit sunniuteqartinngikkutsigillu.

**SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET**

– Tassaannaavoq allaffissorluni sulineq immaqaa aalajangersimasumik sammiveqartinneqanngitsoq, piviusumilli isigalugu paasiuminnaatsumik inatsiseqarnermik, innuttaasunut paasiuminnatitsinerulernermik suliffiillu ajornartorsiortinneqaleriartornerannik kinguneqaannartoq.

Suliaq qulaani taaneqartoq soorunami aningaasalerneqassaaq, oqaannariartali naalackersuisoqatigiit mittarfeqarfiit oqallisigigaangitsigit piffissamut sivirusumut imminut akilersinnaasunik aningaasaliissuteqarnissaq tamatigut oqaatigisaraat, taava akileraartarnermik, suliffeqarnermik, ilinniagaqarnermik isumaginninnermillu suliarilluakkamik aaqqissuusseqinneq periusaavoq imminut nappassinnaalluarnerpaaq, tamannalu eqqortumik ilusilersoraanni QULARUTISSAANNGITSUMIK imminut akilersinnaassaaq.

taamatut oqaaseqarluta siunnersuut taamatut isikkoqartillugu tapersersinnaanngilarput. Inatsisit ataatsimoortut ataanni immikkoortillugu iluarsaaqqinnermiluunniit suliarneqartariaqarpoq.

Ataatsimiititaliamut suliamut attuumassuteqartumut innersuupparput, taakkulu qinnuivigissavagut piffissap ilaani ataatsimut aaqqissuusseqqittoqarniarnersoq Naalackersuisut apereqqullugit. Imaluunniit ukiorpassuannagortuni ajornartorsiutit ilisimanearluartut iluarsiiviginiarlugit suliniuteqarfigisinnaasagut pillugit naluaarusiorniarnersut